

FIȘA DISCIPLINEI

Introducere în Biblia ebraică/ Introducere în Vechiul Testament

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Teologie Romano-Catolică
1.3. Departamentul	Teologie Romano-Catolică Didactică
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Teologie Romano-Catolică Didactică
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Introducere în Biblia ebraică/ Introducere în Vechiul Testament			Codul disciplinei	RLM3211
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. dr. Korinna Zamfir				
2.3. Titularul activităților de seminar	Drd. Tóth József-Alpár				
2.4. Anul de studiu	1	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Examen
2.7. Regimul disciplinei	Obligativ	2.8. Tipul disciplinei	Disciplină fundamentală (DF)		

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					36
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					28
Tutoriat (consiliere profesională)					9
Examinări					8
Alte activități					1
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				94	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu există
4.2. de competențe	Studentul este capabil să stabilească legătura dintre contextul istoric și mesajul cărților biblice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Biblie, Microsoft Teams, tablă inteligentă
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Biblie, Microsoft Teams, tablă inteligentă Bibliotecă

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Competențe profesionale	
Codul competenței	Competență
CP1	1.2. Aplicarea principiilor și metodelor de bază ale domeniului pentru cercetarea religiei și a implicațiilor sale sociale.

CP2	2.2. Abilitatea de a folosi și transmite conținutul izvoarelor biblice și a învățării Bisericii Catolice în mod argumentat, prin tehnici catehetice adecvate vârstei.
CP4	4.4 Abilitatea de a desfășura activități de cercetare fundamentală în colaborare cu alți profesioniști din domeniul religiei.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	1.Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale.
CT2	2.1 Capacitatea de a conduce comunități și grupuri în cadrul parohiei, prin colaborarea cu preotul și alte grupuri.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	Describe conținutul și istoria textelor biblice și mesajul literal și simbolic al acestora.	1. Interpretează critic textele biblice și documentele magisteriale, aplicând principii hermeneutice adecvate și metode de cercetare a fenomenului religios.
CP2	Describe principiile pedagogiei și ale didacticii religiei, inclusiv metodologia instruirii și evaluării, corelate conținuturilor biblice și dogmatice.	2. Proiectează unități de învățare și lecții de Religie, utilizând strategii didactice adecvate vârstei elevilor și adaptând limbajul teologic la contextul educațional.
CP4	Describe sistematic și rațional concepte religioase și teologice fundamentale descrie conținutul și istoria textelor biblice și mesajul literal și simbolic al acestora.	3. Analizează sistematic teorii și concepte teologice și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate, de pe poziții de toleranță religioasă, și caută fundamente creștine comune mai multor grupuri religioase.
CT1	Studentul cunoașterea principiilor organizării muncii profesionale, inclusiv planificarea, prioritizarea și managementul timpului. Cunoaște normele etice și deontologice specifice domeniului teologic.	Utilizează eficient resursele disponibile în realizarea sarcinilor academice și profesionale. Aplică normele etice în situații concrete, inclusiv în lucrul cu persoane și comunități.
CT2	Studentul cunoaște principiilor de bază ale leadershipului și managementului comunitar, în context parohial. Înțelege strategiile de comunicare interpersonală și comunitară, adaptate mediului religios.	Studentul aplică tehnicile de comunicare eficientă, în relația cu preotul, membrii comunității și alte grupuri.

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Înțelege esența și contextul istoric al cărților biblice
2. Înțelege procesul istoric prin care cărțile Biblei Ebraice/Vechiului Testament au fost colectate, redactate și recunoscute ca text sacru (canonicitate).
3. Înțelege relevanța istoriei manuscriselor și a principalelor traduceri antice (Septuaginta, Targumurile).
4. Transmite cunoștințele aferente cărților biblice în contextul lor istoric în cadrul educației religioase
5. Aplică metodele studiului cărților biblice, înțelegerea și interpretarea textelor, înțelegerea contextului istoric al textelor biblice în activitatea didactică
Abilități academice specifice (Specific academic skills)

1. Reconstituie contextul antic al evenimentelor, scrierile și personajele biblice în coordonatele geografice, politice și socio-culturale ale Orientului Apropiat
2. Formulează și susține cu argumente coerente aspecte legate de autor, data scrierii, destinatari
3. Identifică și interpretează corect diferitele tipuri de scrieri în funcție de genul literar: narațiune istorică, poezie sapiențială, scrieri profetice sau apocaliptice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații
1. Noțiuni fundamentale: Biblia ebraică, Septuaginta, canon. Canonul Bibliei ebraice și al Septuagintei.	Expunere și conversație	Rózsa-Nagy (Curs), 2-9; Rózsa, Bevezetés, 23-35; Collins, JBK III, 2-44; Collins, Brown, JBK III, 46-57
2. Limba Bibliei ebraice, mărturii textuale, traduceri (Septuaginta, Targumuri, Vulgata)	Expunere și conversație	Curs, 9-12; Rózsa, Bevezetés, 37-49; Brown, O'Connel, JBK III, 118-143.
3. Canaan și Orientul Apropiat antic în mileniul al II-lea. Problema preistoriei Israelului (patriarhii, ieșirea din Egipt, cucerirea țării).	Expunere și conversație	Curs, 14-30; Frevel (Zenger), 598-618; Bright; Wright, Murphy, Fitzmyer, JBK III, 320-326
4. Epoca judecătorilor, începuturile monarhiei. Istoria Israelului și a Iudeei până în 722. Iudeea până la captivitatea babiloniană	Expunere și conversație	Curs, 31-38; Frevel (Zenger), 619-665; Wright, Murphy, Fitzmyer, JBK III, 326-338
5. Captivitatea babiloniană. Epoca persana și elenistica	Expunere și conversație	Curs, 38-44, 175-181; Frevel (Zenger), 665-709; Bright; Collins, JBK III, 30-44; Collins, Brown, JBK III, 46-57
6. Critica Pentateuhului. Structura Pentateuhului. Cartea Genezei	Expunere și conversație	Curs, 46-75; Rózsa, Bevezetés, 57-63, 67-76, 119-130, 135-135; 173-190; Zenger, 66-123
7. Pentateuhul: Exodul, Leviticul, Numeri, Deuteronomul	Expunere și conversație	Curs, 75-87; Rózsa Bevezetés, 192-202, 204-209, 210-218, 220-243; Zenger, 162-176
8. Opera istorică deuteronomică	Expunere și conversație	Curs, 90-109; Rózsa, Bevezetés, 251-344; Zenger, 177-202, 210-223
9. Literatura profetică: Amos, Osea, Mica, Isaia	Expunere și conversație	Curs, 109-140; Rózsa, Bevezetés, 347-370, 374-410, 516-544, 553-565, 578-588; Zenger, 484-493, 472-478, 503-508, 381-389, 401-403
10. Literatura profetică: Ieremia, Ezechiel, Deutero-Trito-Isaia	Expunere și conversație	Curs, 145-174, 184-186; Rózsa, Bevezetés, 410-513; Zenger, 405-430, 440-456
11. Cartea Psalmilor. Introducere în literatura sapiențială	Expunere și conversație	Curs, 198-211; Rózsa, Bevezetés, 639-662, 666-673; Zenger, 309-326, 291-297
12. Literatura sapiențială: Iov, Proverbe, Ecclesiastul. Fiul lui Sirach, Înțelepciunea.	Expunere și conversație	Curs, 211-219, 224-227, 269-275; Rózsa, Bevezetés, 673-696, 713-721, 832-844; Zenger, 297-308, 326-344, 352-370
13. Cronici, Ezdra-Nehemia	Expunere și conversație	Curs, 240-250; Rózsa, Bevezetés, 757-771; Zenger, 223-245
14. Daniel. Cele două cărți ale Macabeilor	Expunere și conversație	Curs, 233-239, 260-269; Rózsa, Bevezetés, 740-754, 816-830; Zenger, 458-467, 275-290
	Expunere și conversație	Rózsa-Nagy (Curs), 2-9; Rózsa, Bevezetés, 23-35; Collins, JBK III, 2-44; Collins, Brown, JBK III, 46-57
Bibliografie		
<i>Biblia</i> , Szent István Társulat, Budapest, 2003. <i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások).		

CURS: RÓZSA Huba, (Nagy J.), *Ószövetség bevezető* (Curs), Gyulafehérvár, 1996; ill. RÓZSA Huba, *Bevezetés Az Ószövetség könyveibe*, Budapest, 2016. (a Pentateuchusz keletkezéséhez az utóbbi kötet anyaga szükséges)

BRIGHT, J., *Izrael története*, Budapest, 1993.

BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., *Jeromos Bibliakommentár I–III*, Budapest, 2002-2003.

JAKUBINYI Gy., *Ószövetség I-II*, Gyulafehérvár, 1990-1991.

RÓZSA Huba, *Bevezetés Az Ószövetség könyveibe*, Budapest, 2016.

RÓZSA Huba, *A Genesis könyve 1-2*, Budapest, 2002.

SKA, J. L., *Introduzione alla lettura del Pentateuco. Chiavi per l'interpretazione dei prime cinque libri della Bibbia*, Roma, 1998.

SOGGIN, J. A., *Bevezetés az Ószövetségbe*, Budapest, 1999.

ZENGER, E., *Einleitung in das Alte Testament*, Stuttgart, 2010.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
1. Inspirația.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Collins, Sugalmazás, in JBK 3, 29–44.
2. Biblia ebraică / canonul Vechiului Testament.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Collins, Brown, A kánon, JBK 3., 45–57.
3. Semiluna Fertilă și geografia Palestinei. Locuri de cult.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Brown, North, Biblikus földrajz, JBK 3, 251–278.
4. Funcții și instituții cultice (preoți, leviți, templul, jertfe, sărbători). Calendarul.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Castelot, Cody, Izrael vallási intézményei, JBK 3, 363–406.
5. Istoria Israelului.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Wright, Murphy, Fitzmyer, Izrael története, JBK 3., 313–361.
6. Mișcările religioase din secolele II î.Hr. – I d.Hr. (hasidimii, fariseii, comunitatea din Qumran, saducheii).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Brown, Perkins, Saldarini, <i>Apokrifek. Holt-tengeri tekercek</i> , JBK 3, 73–114. Wellhausen, <i>Farizeusok</i> . Josephus Flavius, <i>A zsidó háború</i> , 167–174. Josephus Flavius, <i>A zsidók története</i> , 442–445
7. Literatura din Qumran.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Brown, Perkins, Saldarini, <i>Apokrifek. Holt-tengeri tekercek</i> , JBK 3, 73–114. Komoróczy, <i>Kiáltó szó I</i> . Fröhlich, <i>A qumráni szövegek</i> .
8. Rut. Iona. Particularism și universalitate.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	JBK 1.; IBC; Hausmann, <i>Ruth</i> . Jakubinyi, <i>Bevezetés II</i> . Rózsa, <i>Az ÓSZ keletkezése II</i> . Soggin, <i>Bevezetés</i> . Zamfir, <i>Ószövetségi nőkép</i> , 11–42.
9. Femeile în Vechiul Testament. Estera. Iudita.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	JBK 1; IBC; Jakubinyi, <i>Bevezetés II</i> . Rózsa, <i>ÓSZ keletkezése II</i> . Soggin, <i>Bevezetés</i> . Zamfir, <i>Ószövetségi nőkép</i> , 11–42.
10. Tobia. Respectarea Legii și providența. Îngeri și demoni.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	JBK 1; Jakubinyi, <i>Bevezetés II</i> . Rózsa, <i>ÓSZ keletkezése II</i> . Soggin, <i>Bevezetés</i> . Zsengellér, <i>Topográfia</i> , 17-26.
11. Iubirea și căsătoria în Vechiul Testament (Gen 24; 1 Sam 1,8; Rut, En).	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	JBK I; III. Cohn-Sherbok, <i>Judaism</i> , 538-553; Hausmann, <i>Ruth</i> . LaCocque, <i>La Sulamite</i> , in Ricoeur, LaCocque, 373–410. Ricoeur, <i>La Métaphore nuptiale</i> , in Ricoeur, LaCocque, 411–457. Rózsa, <i>ÓSZ keletkezése II</i> .

		Soggin, <i>Bevezetés</i> .
12. Modele interpretative ale suferinței (literatura sapiențială). Suferința inocentului (Ps 22; 69; 88). Suferința pentru binele comunității (Ebed Jahve). Iov.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Beauchamp, Zsoltárok, 6–19. JBK I, III. Hieke, Hallgatni, 373-391. LaCocque, Ricoeur, 247–304. Preuß, II, 133-162. Rózsa, <i>ÓSZ keletkezése</i> II. Rózsa, <i>Üdvösségközvetítők</i> . Zamfir, <i>Ószövetségi exegézis</i> , 2008.
13. Apocrifele Vechiului Testament	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Brown, Perkins, Saldarini, <i>Apokrifek</i> , JBK 3, 73–87.
14. Cartea lui Enoh.	Expoziția studenților, Conversație, Fișe de lucru	Brown, Perkins, Saldarini, <i>Apokrifek</i> , JBK 3, 73–114. Jakubinyi, <i>Bevezetés</i> I. Vanyó, <i>Apokrifek</i> .
<i>Biblia</i>, Szent István Társulat, Budapest, 2003. <i>BibleWorks for Windows</i>, Bushell, M.S., M.D. Tan, G.L. Weaver (eds.), CD-Rom, Version 7.0.012g, Norfolk, VA: BibleWorks, 2006. <i>Szentírás</i> (Káldi-Neovulgáta Biblia), Szent Jeromos Társulat, Budapest, 1997 (és további kiadások). Josephus Flavius, <i>A zsidó háború</i>, Bp., Talantum, 1999. Josephus Flavius, <i>A zsidók története</i>, Bp., Talantum, é.n. VANYÓ L. (szerk.), <i>Apokrifek</i> (ÓÍ 2), Bp., ²1988. HAAG, H. (szerk.), <i>Biblikai lexikon</i>, Budapest, 1989. LÉON-DUFOUR, X. (szerk.), <i>Biblikus teológiai szótár</i>, Budapest, 1986. BOSETTI E., <i>Énekek éneke. "Te, akit szívem szeret". Eksztázis és keresés</i> (ford., jegyz. Szatmári Gy.). Sapientia-L'Harmattan, Budapest, 2012. BROWN, R. E., FITZMYER, J. A., MURPHY, R. E., <i>Jeromos Bibliakommentár</i> I–III, Budapest, 2002-2003 [JBK]. COHN-SHERBOK, D., COHN-SHERBOK, L., <i>A judaizmus rövid története</i>, Akkord, Bp., 2001. COHN-SHERBOK, D., <i>Judaism: History, Belief and Practice</i>, Routledge, New York, 2003. DONNER, H., <i>Geschichte des Volkes Israel und seiner Nachbarn</i>, Göttingen, 1995. FARMER, W. R., MCEVENUE S., LEVORATTI A. J., DUNGAN D.L. (eds.), PATHRAPANKAL J., EYNIKEL, E., <i>The International Bible Commentary</i>, Bangalore, 2004 [IBC]. FREVEL, Christian, Grundriss der Geschichte Israels, in ZENGER, E., <i>Einleitung in das Alte Testament</i>, Stuttgart, ⁷2010, 487-717. FRÖHLICH I., <i>A qumráni szövegek magyarul</i>, Piliscsaba, 2001. KOMORÓCZY G., <i>Kiáltó szó a pusztában. A holt-tengeri tekercsek</i>, I, Bp., 1998. HAUSMANN J., <i>Ruth</i>, Budapest, 2006. HIEKE, Th., Hallgatni istenkáromlás volna. A panasz fenomenológiája és teológiája az Ószövetségben, <i>Mérleg</i> 4 (1999) 373-391. JAKUBINYI Gy., <i>Bevezetés az Ószövetségbe</i> I-II, Gyulafehérvár, 1990-1991. KÖSZEGHY M., <i>Föld alatti Izrael. Az Ószövetség világának anyagi kultúrája</i>. L'Harmattan-Sapientia, Budapest, 2014. LACOCQUE, A., RICOEUR, P., <i>Bibliai gondolkodás</i>, Európa, Budapest, 2003. MAZZINGHI L., <i>A bölcsesség útja. Tanulmányok a Bölcsesség könyvéről</i>. Sapientia-L'Harmattan, Budapest, 2016. MELLO, A., <i>Hárfa és lant ébredése. Válogatott tanulmányok a Zsoltárok könyvéhez</i>, Budapest: Sapientia-L'Harmattan, 2017. RÓZSA Huba, <i>Bevezetés az Ószövetség könyveibe</i>, Budapest, 2016. RÓZSA H., <i>Üdvösségközvetítők az Ószövetségben</i>, Budapest, 2001. SOGGIN, J. A, <i>Bevezetés az Ószövetségbe</i>, Budapest, ⁴1999. XERAVITS G., ZSENGELLÉR J. (szerk.), <i>Tobit / Tóbiás könyve. Szöveg - Hagyomány - Teológia</i>, L'Harmattan, Budapest, 2005. XERAVITS G., <i>Bevezetés a Deuterokanonikus könyvek keletkezés- és irodalomtörténetébe</i>, L'Harmattan, Budapest, 2008. ZSENGELLÉR J., A topográfia mint teológia. Teológiai premisszák Tóbiás könyvének földrajzi utalásai mögött, <i>Pannonhalmi Szemle</i> 3 (2004) 17-26. WELLHAUSEN, J. , <i>A farizeusok és a szadduceusok</i>, Bp., 2001. ZAMFIR K., <i>Ószövetségi exegézis</i>, 2008. ZAMFIR K., Az ószövetségi nőkép néhány vonása és hatástörténete, in BODÓ M. (ed.), <i>Nőnek (is) teremtette</i>, Kv., 2006, 11–42.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
----------------	--------------------------	------------------------	-----------------------------

9.4 Curs	Cunoașterea conținutului și istoriei textelor biblice, a mesajului literal și simbolic al acestora. Cunoașterea principiilor hermeneutice de interpretare a textului biblic	Verificare pe parcurs Examen	75%
	Cunoașterea procesului istoric al canonizării		
9.5 Seminar/laborator	Cunoașterea conținutului și istoriei textelor biblice	Verificare pe parcurs Lucrare de seminar	25%
	Describe principiile pedagogiei și ale didacticii religiei, corelate conținuturilor biblice		
9.6 Standard minim de promovare			
Cunoașterea noțiunilor de bază legate de Biblia ebraică / Vechiul Testament (canon, inspirație, text, traduceri). Însușirea cunoștințelor fundamentale despre cărțile VT. Cunoașterea etapelor importante din istoria Israelului.			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

Data completării:

31.05.2026

Semnătura titularului de curs

Prof. dr. Zamfir Korinna

Semnătura titularului de seminar

Drd. Tóth József-Alpár

Data avizării în departament:

4.06.2026

Semnătura directorului de departament

Prof. dr. Nóda Mózes